

עת"א 57904/08/18 - שלמה אלגריסי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 57904-08-18 אלגריסי נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד הנשיא רון שפירא
עותר	שלמה אלגריסי
	ע"י ב"כ עו"ד משה סוחמי ואח'
נגד	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר
משיבים	2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירתו של העותר, אשר הינו אסיר פלילי המרצה מאסרו בכלא כרמל, השפוט למאסר לתקופה של שנתיים ו-4 חודשים בגין ביצוע עבירות של גידול סם מסוכן, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והפעלת מאסר על תנאי, וזאת החל מיום 08.05.2017. כמו כן, צורף תיק נוסף במסגרתו הורשע בביצוע עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. מאסרו צפוי להסתיים בעוד כשנה והוא מסווג לקטגוריה א' - משטרה. עניינה של העתירה בקשתו של העותר לצאת לחופשה לכבוד חתונת אחותו האמורה להתקיים ביום 5.9.2018, זאת לאחר קבלת תשובה שלילית מגורמי שב"ס.

יצוין, כפי שהובהר אף בהחלטה מיום 29.08.2018, כי כאשר מתוכננת חתונה באולם שמחות, אשר מן הסתם נקבעה לפני זמן רב, היה מקום לפנות לבית המשפט מוקדם יותר, באופן שיאפשר קיום דיון בעתירה במעמד הצדדים ובהתאם לסדרי העבודה המקובלים בבית המשפט. עם זאת, מאחר שהעתירה הוגשה ימים ספורים לפני מועד החתונה, ההחלטה תינתן על בסיס הטיעונים בכתב שהוגשו לבית המשפט.

העותר טוען כי התנהגותו בכלא תקינה וללא בעיות משמעת, כי הוא שווה באגף פתוח, משולב בהליך טיפולי, יוצא למדרשה וזוכה לביקורים. נטען כי קיימת חשיבות רבה בהשתתפותו בחתונת אחותו. כן נטען כי העותר יהיה מלווה כל העת על ידי מפקחים מרגע יציאתו מבית הסוהר ועד שישבו אליו וניתן אף להפקיד ערבות, ככל שידרש.

המשיב טוען כי יש לדחות את העתירה. נטען כי חופשה אינה זכות מוקנית אלא טובת הנאה המוענקת לאסירים אשר

התנהגותם בין כותלי הכלא הינה חיונית וזאת על פי הקבוע בפקודת החופשות 04.40.00 פרק א' כללי סעיף א'2. נטען כי יציאת אסיר לחופשה, גם כשמדובר בחופשה מיוחדת, מותנית בתפקוד חיובי בבית הסוהר ומשמעותו שאין מידע שקושר את האסיר למעורבות שלילית בתוך בית הסוהר או מחוצה לו. נטען כי מעמדת גורמי המודיעין בשב"ס עולה כי כנגד העותר הצטבר חומר מודיעיני שלילי רב ועדכני, שרובו בעל מהימנות וערכיות גבוהה, המצביע על התנהגות שלילית ומעורבות שלילית בתוך כותלי הכלא ומחוצה לו. לפיכך גורמי המודיעין לא ממליצים על הוצאתו לחופשה מיוחדת. כן נטען כי לחובתו של העותר מספר הליכים של שפיטה בדין משמעתי ושלילת טובות הנאה בגין אי תפקודו וסירובו לצאת לעבודה. נטען כי אף משטרת ישראל מתנגדת ליציאתו של העותר לחופשה חריגה וכי העותר סווג לקטגוריה א' בשל פתיחת תיק חקירה בעניינו בעת תקופת מאסרו, בגין אירוע מיום 23.8.18 בגין סמים וכן בשל מידע מודיעיני שלילי של שב"ס שהתקבל אך לאחרונה ומשליך על עמדת משטרת ישראל להוצאתו לחופשה. כמו כן, נטען כי נוכח התנהלות השלילית בעודו מרצה מאסר, בהסתמך על המידע של שב"ס וכן פתיחת תיק פלילי בעודו מרצה מאסר, מתנגדת משטרת ישראל להוצאתו לחופשה, הגם כחריגה. המשיב טוען כי המלצת היחידה וגורמי המודיעין אומצה על ידי הגורם המנהלי המחליט ובנסיבות בהן העותר צבר לחובתו חמ"ן שלילי רב בין כותלי הכלא ועבירות משמעת רבות, אין הוא זכאי ליהנות מטובת הנאה שמהווה תמריץ להתנהגות חיובית. נטען כי לא נפל בהחלטה פגם המצדיק התערבות ובשולי הדברים צוין כי המשיב ישקול באהדה מתן ביקור פיתוח של הזוג הצעיר אצל העותר, בכפוף להגשת בקשה מתאימה.

ב"כ העותר הסכים להגשת מידע מודיעיני על ידי המשיב, אך טען כי חרף טענת המשיב לא טרח המשיב להטיל על העותר כל מגבלות שהן ולכל אורך מאסרו שווה העותר באגף פתוח, ללא כל מגבלה על תנועותיו ועד לאחרונה תפקד כמשגיח כשרות במטבח סגל/אסירים, דבר המלמד לכשעצמו כי המשיב עצמו נותן בעותר אמון מלא, חרף אותם מידעים. כן נטען כי העותר יוצא ללימודים במדרשה, כל יום בין השעות 08.00 - 12.00, וגם כאן לא הטיל המשיב כל מגבלות על תנועותיו חרף אותם מידעים עלומים. נטען כי דברים אלה מעידים על מהימנות נמוכה של המידע המודיעיני. נטען כי ההליך המשמעתי נפתח נגד העותר רק בשל סירובו לצאת לעבודה ואין לו קשר למידעים האמורים. כן נטען כי מדובר בסירוב חד פעמי של העותר לצאת לעבודה בבוקר לפני חודשים רבים ולמעשה העותר המשיך מאז אותו יום לצאת לעבודה ולתפקד באופן תקין וחיובי. באשר לשילוב העותר בקטגוריה א' בשל פתיחת תיק פלילי טוען העותר כי עניינו של התיק מציאת כדור תחליף סם שנתפס בתוך מנורת לילה נידת בתאו של העותר, תא אותו הוא חולק עם 6 אסירים נוספים ואין כל ראיה או מידע המתייחס לעותר המלמד על מעורבותו בתיק זה.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועיינתי במסמכים שהוגשו לעיוני וכן בחומר הסודי שהוגש לעיוני בהסכמת ב"כ העותר, הגעתי למסקנה כי אין מקום להתערב בהחלטת שב"ס שכן לא נפל בה פגם המצדיק את התערבותו של בית המשפט, בהתאם לכללי הפיקוח השיפוטי על החלטות שב"ס.

בטרם אתייחס לעובדות הנוגעות לעניין שבפני ראוי להזכיר את כללי הביקורת השיפוטית על החלטות שב"ס במסגרת הליך של עתירת אסיר, שהיא עתירה מנהלית:

בית המשפט אינו "מפקד על" של שב"ס אלא גורם של ביקורת שיפוטית על החלטות שב"ס. הביקורת מבוצעת בהתאם לכללי המשפט המנהלי שעניינם בבחינת הליך קבלת ההחלטה המנהלית, תקינות ההליך ותקינות ההחלטה. בית משפט

מנהלי מתערב בהחלטה המנהלית בהתקיים התנאים המצדיקים התערבות שיפוטית כגון: החלטה המתקבלת בחריגה מסמכות; החלטה המתקבלת בהליך שאינו נכון בהתאם לחוק; החלטה המתקבלת בלא שנאספה התשתית הראייתית הנדרשת; החלטה המתקבלת בשרירות ומטעמים שאינם מן העניין; החלטה המנוגדת להוראות החוק או שהיא בלתי סבירה בצורה קיצונית. ככל שלא נפל בהחלטה פגם מאלו שפורטו, או הדומה לו, אין מקום להתערב בהחלטה, גם אם סבור בית המשפט כי לו הוא היה הגורם הפיקודי היה מקבל החלטה אחרת.

הסמכות הפיקודית מסורה לגורמי הפיקוד והמקצוע שב"ס. הם אלו הבוחנים את הנושא שבפניהם והם אלו המקבלים את ההחלטות והאחראים להחלטותיהם. רק אם נפל פגם מנהלי בהחלטה, כי אז תקום עילת התערבות.

כפי שיובהר, בהתאם לכללים הנ"ל, אין עילה להתערבות בית המשפט בהחלטה שהתקבלה בעניינו של האסיר, זאת גם אם סבור בית המשפט כי ניתן היה לבחון גם החלטה אחרת (כגון: הוצאת האסיר לחופשה בתנאי פיקוח נוקשים ותוך הפקדת בטוחות משמעותיות).

על עניינו של האסיר חולשת פקודת הנציבות העוסקת בחופשות אסירים והקובעת כי חופשה אינה זכות מוקנית, אלא טובת הנאה הנתונה לשיקול דעתו של המשיב [סעיף 2 לפקודה; ראו גם: רע"ב 3851/14 אבו עינם נ' שב"ס (30.05.2014)].

העותר מוגדר כאסיר בקטגוריה א' בשל פתיחת תיק בגין מעורבות לכאורה בביצוע עבירה בתקופת מאסרו. כמו כן, קיים מידע לגבי התנהלות לא תקינה וסירוב לצאת לעבודה במהלך ריצוי עונש המאסר. כן קיים חומר מודיעיני סודי שהוגש לעיוני בהסכמת ב"כ העותר. הגורמים הממליצים אינם ממליצים לאשר לעותר יציאה לחופשה מיוחדת והחלטת המשיב ניתנה בהתאם למידע הנמצא בידיו בנוגע להתנהלות העותר בזמן ריצוי עונש המאסר ובהתאם להמלצת הגורמים הרלוונטיים.

יצוין כי באישור חופשה רגילה על המשיב להביא בחשבון את סוג העבירה, טיבה ונסיבותיה וכן סיווג לקטגוריה המאפשרת חופשה; ריצוי תקופת מאסר מינימלית; תפקוד חיובי של האסיר בבית הסוהר; ומידת הסכנה הנשקפת לציבור מן האסיר במהלך החופשה והסיכוי שלא ישוב ממנה (סעיף ג' לפקודה). לא מן הנמנע כי גם בעת שקילת מתן אישור לחופשה מיוחדת יובאו בחשבון גם השיקולים הנ"ל, בנוסף להמלצת הגורמים הרלוונטיים ולשיקולים הומניטריים כגון חשיבות האירוע.

במקרה שבפני נאסף גם חומר חסוי המצביע על מעורבות של האסיר בפעילות בלתי חוקית. יוער כי חלק מהמידע קשור בנושא המצוי בחקירה ויתכן שבסופה לא ימצא קשר לעותר. עם זאת, ובשלב זה, המידע החסוי בעניינו קושר אותו, לכאורה, למעשים המהווים התנהגות בעייתית בתחומי הכלא.

כאמור, שיקול הדעת האם להתיר לאסיר לצאת לחופשה מיוחדת מסור לגורמי שב"ס. בית משפט מתערב בהחלטה רק אם נפל פגם בהליך קבלת ההחלטה או שההחלטה בלתי סבירה בצורה קיצונית. במקרה שבפני סבורני כי בנסיבות העניין מדובר בהחלטה שהתקבלה בהליך תקין, בהתבסס על תשתית ראיות מנהליות סבירה, החלטה סבירה שלא נפל

בה פגם המצדיק התערבות, זאת גם בהתחשב בשיקולים הנוגעים לחשיבות לקיחת חלק באירועים בעלי משמעות בחיי העותר ומשפחתו.

בנסיבות אלו, ובהתאם לכללים שפורטו לעיל, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטה נשוא העתירה. אשר על כן העתירה נדחית.

כפי שציין המשיב בתגובתו לעתירה, אם יהיה מעוניין העותר בביקור פתוח של בני הזוג הטריים, ניתן יהיה להגיש בקשה בעניין זה וחזקה היא שככל שתוגש בקשה היא תישקל ותיבחן בכובד ראש ע"י הגורם המוסמך. בכפוף להערה דלעיל - העתירה נדחית.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, כ"ג אלול תשע"ח, 03 ספטמבר 2018, שעה 21:45, בהעדר הצדדים.